

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

องค์การบริหารส่วนตำบลทรัพย์อนันต์
อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ขององค์การบริหารส่วนตำบลทรัพย์อนันต์ อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

๑. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการ ควบคุมภายในที่เหมาะสม จะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยม ในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริต ในองค์กร ทั้งนี้การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่ง ว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือ ในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต : เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ มีมาตรการ ระบบ หรือ แนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

๒. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

องค์การบริหารส่วนตำบลทรัพย์อนันต์ จะแบ่งความเสี่ยงการทุจริต ออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๒.๑ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘)

๒.๒ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๒.๓ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

๓. วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยง

เป็นการวิเคราะห์โดยเริ่มจากการระบุความเสี่ยงจากระบบงานต่างๆ อธิบายรูปแบบ พฤติการณ์ เหตุการณ์ความเสี่ยงต่อการทุจริต การวิเคราะห์ระดับความรุนแรงของผลกระทบกับระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง และการกำหนดมาตรการ/แนวทาง/กิจกรรม ในการป้องกันความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์การบริหารส่วนตำบลทรัพย์อนันต์ที่มีประสิทธิภาพ

๓.๑ การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

- () ๑. ด้านความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
() ๒. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
(√) ๓. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Known Factor และ Unknown Factor)

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
	Known Factor (เคยเกิดขึ้นแล้ว)	Unknown Factor (ยังไม่เคยเกิดขึ้น)
การใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ ธุรกิจส่วนตัว -การนำรถยนต์ของหน่วยงานไปใช้ส่วนตัว		√

หมายเหตุ **Known Factor** = ความเสี่ยงที่เคยเกิด คาดว่าจะมีโอกาสเกิดซ้ำสูงหรือมีประวัติอยู่แล้ว
Unknown Factor = ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิดขึ้นหรือไม่มีประวัติมาก่อน ปัจจัยความเสี่ยง
ที่มาจากการพยากรณ์ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต

๓.๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

วิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงการทุจริตของแต่ละโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต
แบ่งออกเป็น

- สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถใช้ความรอบคอบระมัดระวัง
ในระหว่างปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้
- สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงาน
ภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจ
ควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ
- สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคล ภายนอกคนที่
ไม่รู้จักรับผิดชอบตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิด
หรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
การใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ธุรกิจส่วนตัว -การนำรถยนต์ของหน่วยงานไปใช้ส่วนตัว	✓	-	-	-

๔. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

ค่าความเสี่ยงรวม คิดจากระดับ ความจำเป็นของการเฝ้าระวัง X ระดับความรุนแรงของผลกระทบ โดยมีเกณฑ์ ดังนี้

๔.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

-ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการนั้น (MUST) หมายถึง มีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกันไม่ดำเนินการไม่ได้ ค่าของ MUST คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๓ หรือ ๒

-ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนของกระบวนการนั้น (SHOULD) หมายถึง มีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต ค่าของ SHOULD คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๑

ตารางที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรมหรือขั้นตอนหลัก MUST	กิจกรรมหรือขั้นตอนของ SHOULD
การใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อ ประโยชน์ธุรกิจส่วนตัว -การนำรถยนต์ของหน่วยงานไปใช้ส่วนตัว	๒	

๔.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

-กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย Stakeholders รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาคราชการ ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

-กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

-กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/User ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

-กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process หรือผลกระทบด้านการเรียนรู้ องค์ความรู้ Learning & Growth ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

ตารางที่ ๔ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ
การใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ธุรกิจส่วนตัว -การนำรถยนต์ของหน่วยงานไปใช้ส่วนตัว	๑

ตารางที่ ๕ สรุปตารางเมทริกส์ระดับความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ร ะ ดั บ ค ว า ม จ ำ เ ปื น ของ การ เฝ้าระวัง	ระดับความ รุนแรงของ ผลกระทบ	ค่าความเสี่ยง รวม ความจำเป็น X ค ว า ม รุนแรง
การใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ธุรกิจส่วนตัว -การนำรถยนต์ของหน่วยงานไปใช้ส่วนตัว	๑	๑	๒

๕. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

เกณฑ์คุณภาพของการจัดการ จะแบ่งออกเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ดี คือ จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรไม่มีผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้ คือ จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กร แต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน คือ จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๖ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ค ว ณ ภา พ ก า ร จั ด การ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยง การทุจริต		
		ค่า ค ว า ม เสี่ยงระดับ ต่ำ	ค่า ค ว า ม เสี่ยงระดับ ปานกลาง	ค่า ค ว า ม เสี่ยง ระดับสูง
การใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ธุรกิจส่วนตัว -การนำรถยนต์ของหน่วยงานไปใช้ส่วนตัว	ดี		√	

๖. แผนบริหารความเสี่ยง

องค์การบริหารส่วนตำบลทรัพย์อนันต์ ได้จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงเพื่อส่งเสริมความโปร่งใสและป้องกันการทุจริตประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖

ตารางที่ ๗ แผนบริหารความเสี่ยง

รูปแบบ พฤติการณ์ความ เสี่ยงการทุจริต	มาตรการและการดำเนินการบริหาร ความเสี่ยง	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
การใช้ทรัพย์สินของทาง ราชการเพื่อประโยชน์ ธุรกิจส่วนตัว -การนำรถยนต์ของ หน่วยงานไปใช้ส่วนตัว	-จัดทำคู่มือการใช้ทรัพย์สินของทาง ราชการ -กำหนดมาตรการป้องกันการใช้ทรัพย์สิน ของทางราชการและข้อปฏิบัติในการยืม ทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ในการ ปฏิบัติงาน -กำหนดข้อพึงปฏิบัติเพื่อเป็นกรอบสร้าง พฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติไม่ นำทรัพย์สินของทางราชการทุกประเภท ไปใช้ส่วนตัว เช่น มีแบบใบอนุญาตการใช้ รถยนต์ส่วนบุคคล (แบบ ๓) และแบบ รายการใช้รถ (แบบ ๔) -กำหนดให้ผู้บังคับบัญชาได้ควบคุมและ ติดตามการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ -กำหนดมาตรการให้บุคลากรในสังกัด อบต.ทรัพย์อนันต์ทุกระดับ ปฏิบัติหน้าที่ ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และโปร่งใสและ ไม่กระทำการใดๆ เพื่อแสวงหา ผลประโยชน์เพื่อตนเองและบุคคลอื่นที่ เกี่ยวข้อง ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม ทั้งนี้ กำหนดให้มีการประเมินความเสี่ยงด้าน การทุจริตคอร์รัปชันในกระบวนการ ปฏิบัติงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต คอร์รัปชัน ตลอดจนการจัดทำคู่มือการ บริหารจัดการเพื่อป้องกันผลประโยชน์ ทับซ้อนในการปฏิบัติงานและก าร ดำเนินการของอบต.ทรัพย์อนันต์และการ ป้องกันการปฏิบัติหน้าที่หรือละเว้นการ ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ หรือได้ใช้อำนาจ ในตำแหน่งหน้าที่เพื่อแสวงหา ผลประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วย กฎหมาย	ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๖๕ ถึงเดือน กันยายน ๒๕๖๖	ทุกส่วนราชการใน สังกัดอบต.ทรัพย์ อนันต์